SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (peti razširjeni senat)
z dne 21. septembra 2004*

V zadevi T-104/02,

Société française de transports Gondrand Frères SA, s sedežem v Parizu (Francija) in jo zastopa M. Famchon, avocat, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki jo zastopajo C. Durand, B. Stromsky in X. Lewis, zastopniki, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije z dne 14. januarja 2002 (C(2002) 24 konč.), ki ugotavlja, da odpustitev uvoznih dajatev v posebnem primeru ni upravičena,

* Jezik postopka: francoščina.

SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI (peti razširjeni senat),

v sestavi P. Lindh, predsednica, R. García-Valdecasas, J. D. Cooke, P. Mengozzi, sodniki, in M. E. Martins Ribeiro, sodnica,
sodni tajnik: I. Natsinas, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 18. decembra 2003

izreka naslednjo

Sodbo

Pravni okvir

1 Uvodna izjava 39 Uredbe Sveta (EC) št. 3319/94 z dne 22. decembra 1994 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve za uvoz mešanice sečnine in amonijevega nitrata v raztopini, s poreklom iz Bolgarije in Poljske, ki jo izvažajo podjetja, ki niso oproščena dajatve, in o dokončnem odvzemu zneskov, ki so bili dani kot jamstvo v okviru začasne dajatve (UL L 350, str. 20), v okviru naslova H, in sicer „Protidampinški ukrepi", določa:

„Ob upoštevanju resne škode, ki jo trpi industrija Skupnosti v obliki finančnih izgub, in ker bi določaitev dajatve *ad valorem* škodila stanju cen na trgu Skupnosti tega sezonskega in cenovno zelo občutljivega produkta in glede na obstoj različnih

uvoznih tokov s posredovanjem podjetij tretjih držav, je primerno, da se uvede spremenljiva dajatev na ravni, ki bo dovoljevala industriji Skupnosti, da dvigne cene na raven, ki zagotavlja donosnost za proizvode, ki jih neposredno zaračunavajo bolgarski ali poljski proizvajalci oziroma subjekti, ki so izvažali omenjene proizvode v času obdobja preiskave, in drugič posebna dajatev, izračunana na enaki podlagi za ves ostali uvoz, z namenom, da se prepreči obid protidampinških ukrepov."

2 Člen 1(3) Uredbe št. 3319/94 določa naslednjo dokončno protidampinško dajatev:

„Zneski protidampinških dajatev, ki so določeni za uvoz iz Poljske, je enak razliki med minimalno uvozno ceno 89 ekujev po toni proizvoda in ceno [stroški, zavarovanje in prevoznina (cif)] na meji Skupnosti skupaj z dajatvijo [skupna carinska tarifa (SCT)], ki jo je treba plačati za tono proizvoda v vseh primerih, ko je cena cif na meji Skupnosti skupaj z dajatvijo SCT, plačani po toni proizvoda, manjša kot minimum uvozne cene in kjer je uvoz, dan v prosti promet, neposredno zaračunan uvozniku, ki ni povezan z izvozniki ali naslednjimi proizvajalci, ki so na Poljskem:

[...]

— Zaklady Azotowe Pulawy, Pulawy,

— (dodatna številčna oznaka TARIC: 8793)

Za uvoz, dan v prosti promet, ki ga omenjeni izvozniki ali proizvajalci, ki so na Poljskem, neposredno ne zaračunanjo uvozniku, ki ni povezan, se uvede posebna dajatev:

Za proizvode [...], potrjene kot proizvode Zaklady Azotowe Pulawy, [...] posebna dajatev 19 ekujev po toni proizvoda [...] (dodatna številčna oznaka TARIC: 8795)."

3 Člen 236 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 302, str. 1, v nadaljevanju: Carinski zakonik) določa povrnitev uvozne ali izvozne dajatve, kolikor se ugotovi, da znesek teh dajatev v trenutku plačila ni bil zakonsko dolgovan ali da je bil vknjižen v nasprotju s členom 220(2) Carinskega zakonika. Vendar pa se povračilo ali odpust ne odobri, če so dejstva, ki so povzročila plačilo ali vknjižbo zneska, ki ni bil zakonsko dolgovan, posledica goljufivega dejanja udeleženega.

4 Člen 239 Carinskega zakonika (v nadaljevanju: klavzula pravičnosti) določa:

„1. Uvozne ali izvozne dajatve se lahko povrnejo ali odpustijo v drugih primerih, kot so predvideni v členih 236, 237 in 238:

— ki se morajo določiti skladno s postopkom odbora;

— ki izhajajo iz okoliščin, pri katerih ne gre niti za malomarnost niti za goljufivo ravnanje udeleženega. Primeri, v katerih je mogoče uporabiti to določbo, in podrobnosti postopka, ki jih je treba v ta namen upoštevati, se določijo skladno s postopkom odbora. Povračilo ali odpust sta lahko odvisna od izpolnjevanja posebnih pogojev.

2. Povračilo ali odpust dajatev zaradi razlogov, opisanih v odstavku 1, se odobri na podlagi zahtevka, vloženega pri pristojnem carinskem uradu pred potekom roka dvanajstih mesecev, ki se šteje od dneva posredovanja sporočila teh dajatev dolžniku, vendar lahko carinski organi v primerno utemeljenih izjemnih primerih dovolijo prekoračitev tega roka."

5 Člen 905 Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določitvi predpisov za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92, ki ustanavlja Carinski zakonik Skupnosti (UL L 253, str. 1, v nadaljevanju: izvedbena uredba):

„Če carinski organ odločanja, ki mu je bil predložen zahtevek za povračilo ali odpust v skladu s členom 239(2) zakonika, ne more odločiti, na podlagi člena 899 in so bila zahtevku priložena dokazila, na podlagi katerih se lahko sklepa, da gre za poseben primer, ki izhaja iz okoliščin, ki ne vključujejo niti goljufivega ravnanja niti malomarnosti udeleženega, država članica, h kateri spada ta organ, primer posreduje Komisiji, da ga ta reši v skladu s postopkom iz členov 906 do 909."

6 Člen 399 francoskega carinskega zakonika opredeljuje „udeleženega" v goljufiji kot tistega, ki je v kakršni koli meri sodeloval pri prekršku tihotapljenja ali prekršku uvoza ali izvoza brez deklaracije. Udeleženci v goljufiji se lahko kaznujejo z enakimi kaznimi kot storilci prekrška in s kaznijo odvzema pravic iz člena 432 tega zakonika.

Dejansko stanje

7 Tožeča stranka je francosko podjetje, ki opravja dejavnosti pooblaščenega carinskega zastopnika. Podjetje je 22. in 23. avgusta 1996 ter 17. septembra 1996 na carinskem uradu v Rouenu (Francija) sprostilo v prosti promet tri pošiljke mešanice sečnine in amonijevega nitrata v raztopini iz Poljske na račun treh francoskih podjetij, in sicer UNCAA, Champagne Fertilisants in EFI Trade (v nadaljevanju: podjetja prejemniki).

8 To blago je pri poljskem podjetju Zaklady Azotowe Pilawy (v nadaljevanju: ZAP) kupilo francosko podjetja Evertrade. Blago je ZAP najprej zaračunal Evertradu, ta pa ga je potem zaračunal podjetjem prejemnikom (računi z dne 12. avgusta 1996 št. 96.00230 in 96.00231 za Champagne Fertilisants, 96.00232 za UNCAA ter z dne 21. avgusta 1996, št. 96.00243, 96.00244, 96.00245 in 96.00246 za EFI Trade).

9 Carinska deklaracija tožeče stranke vsebuje prošnjo za oprostitev protidampinških dajatev na podldagi člena 1(3) Uredbe št. 3319/94. Blago je bilo sprejeto s strani carinskih organov na carinskem uradu v Rouenu (v nadlajevanju: pristojni carinski organ), ki je deklaracije, izstavljene 22. in 23. avgusta ter 17. septembra 1996, označil za „ACD" (admis conforme sur documents – skladnost, potrjena na podlagi dokumentacije). Sedem računov, ki jih je izdalo Evertrade (glej zgoraj navedeno točko 8) je bilo vključenih v to deklaracijo.

10 Z dopisom z dne 4. julija 1997 je glavni upravnik za carino in posredne dajatve v glavni medregionalni poslovalnici v Rouenu obvestil tožečo stranko, da je bilo po naknadni kontroli carinske deklaracije ugotovljeno, da zadevnega uvoza ZAP ni neposredno zaračunal trem podjetjem prejemnikom. Iz tega je zaključil, da je v tem primeru treba določiti posebno dajatev v višini 19 ekujev na tono proizvoda in da

mora tožeča stranka tako poravnati dolg v višini 1.757.175 francoskih frankov (FRF) iz naslova protidampinške dajatve in 96.643 FRF iz naslova davka na dodano vrednost (DDV), skupaj 1.853.818 FRF (v nadaljevanju: protidampinški dolg).

11 Z dopisom generalnemu direktorju carine v Rouenu z dne 3. avgusta 2000 je tožeča stranka na podlagi člena 236(1) in 239(1) Carinskega zakonika zahtevala odpust zahtevanih protidampinških dajatev. Generalna direkcija francoske carine in posrednih dajatev jo je 12. decembra 2000 obvestila, da je bila njena vloga za odpust dajatev na podlagi člena 239 Carinskega zakonika posredovana Komisiji.

12 Komisija je zavrnila zahtevo tožeče stranke z odločbo Komisije C(2002) 24 konč. z dne 14. januarja 2002, v kateri je ugotovila, da v tem primeru ni podlage za odpust uvozne dajatve (v nadaljevanju: sporna odločba).

Postopek in predlogi strank

13 Tožeča stranka je 8. aprila 2002 v sodnem tajništvu Sodišča (prve stopnje) vložila to tožbo.

14 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Sodišče prve stopnje (peti razširjeni senat) odločilo začeti ustni postopek brez izvedbe preiskovalnih ukrepov.

15 Ker tožeča stranka ni bil navzoča na obravnavi 18. decembra 2003, je sodni tajnik potrdil, da je bilo vabilo na obravnavo poslano pooblaščencu tožeče stranke za sprejemanje pisanj v Luxembourgu, ter in da je bilo potrdilo o prejemu vabila vrnjeno tajništvu Sodišča prve stopnje. Po posvetovanju s Komisijo o možnosti prekinitve postopka se je Sodišče prve stopnje odločilo nadaljevati obravnavo, saj je Komisija odločitev o tem prepustila Sodišču prve stopnje.

16 Komisija je na obravnavi podala ustne navedbe in odgovore na vprašanja Sodišča prve stopnje.

17 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— ugotovi, da je tožba dopustna;

— sporno odločbo razglasi za ničnо;

— tožeči stranki prisodi odpust naloženih protidampinških dajtev.

18 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— tožbo zavrne kot neutemeljeno;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov postopka.

Dopustnost zahtevka, da naj Sodišče prve stopnje tožeči stranki prisodi odpust naložene protidampinške dajatve

Trditve strank

19 Komisija zatrjuje, da zahtevek tožeče stranke, da ji Sodišče prve stopnje prisodi odpust zahtevane protidampinške dajatve ni dopusten. Komisija navaja, da Sodišče prve stopnje ne more prevzeti vloge upravnega organa, pristojnega za odločanje o odpustu.

Presoja Sodišča prve stopnje

20 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišče prve stopnje v okviru tožbe zaradi razglasitve ničnosti akta na podlagi člena 230 ES institucijam Skupnosti ne more odrejati določenega ravnanja ali prevzeti njihove vloge. Če namreč Sodišče prve stopnje akt razglasi za ničen, je zadevna institucija tista, ki na poldagi člena 233 sprejme ukrepe za izvedbo sodbe, s katero je bila raglašena ničnost (sodbe Sodišča z dne 27. januarja 1998 v zadevi Ladbroke Racing proti Komisiji, T-67/94, Recueil, str. II-1, točka 200, in združena primera z dne 16. septembra 1998 v zadevi IECC proti Komisiji, T-133/95 in T-204/95, Recueil, str. II-3645, točka 52). Tako mora biti zahtevek tožeče stranke, da ji Sodišče prve stopnje prisodi odpust naloženih protidampinških dajtev, zavržen kot nedopusten.

Utemeljenost

21 Tožeča stranka v podporo svoji tožbi navaja tri razloge, prvič, da ni protidampinškega dolga, drugič, očitna napaka pri presoji, in tretjič, kršitev postopka, ki je podana pri sporni odločbi.

Prvi tožbeni razlog: protidampinški dolg ne obstaja

Trditve strank

22 Tožeča stranka prereka obstoj protidampinškega dolga. Navaja, da je bila cena, ki jo je ZAP zaračunal podjetju Evertrade in to *a fortiori* drugim podjetjem prejemnikom, bistveno višja kot minimalna uvozna cena 89 ekujev, omenjena v prvem pododstavku člena 1(3) Uredbe 3319/94, ter tako posledično ni bila dampinška cena. Tožeča stranka meni, da naložitev obveznosti plačila protidampinških dajatev iz naslova uvoza, ki ni bil predmet dampinga niti obidenja dampinga, carinskemu zastopniku predstavlja nesprejememljiv položaj s pravnega vidika in z vidika pravičnosti.

23 Komisija meni, da tožeča stranka ne more uveljavljati argumenta neobstoja protidampinškega dolga, da bi izpodbijala veljavnost sporne določbe. Njene določbe, ki so sprejete iz naslova povračila zaradi pravičnosti, naj namreč ne bi imele za predmet odločanje o obstoju carinskega dolga (sodbi Sodišča z dne 24. septembra 1998 v zadevi Sportgoods, C-413/96, Recueil, str. I-5285, točke od 39 do 43, ter z dne 16. julija 1998 v zadevi Kia Motors in Broekman Motorship proti Komisiji, T-195/97, Recueil, str. II-2907, točka 36).

Presoja Sodišča prve stopnje

24 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da predstavlja člen 239 Carinskega zakonika „splošno klavzulo pravičnosti". Ta določba in člen 905 izvedbene uredbe sta namenjena za zadostitev posebnih primerov, v katere lahko pride zadevni gospodarski subjekt v primerjavi z ostalimi subjekti, ki opravljajo enako dejavnost (glej tudi sodbi Sodišča z dne 25. februarja 1999 v zadevi Trans-Ex-Import, C-86/97, Recueil, str. I-1041, točka 18 in z dne 7. septembra 1999 v zadevi De Haan, C-61/98, Recueil, str. I-5003, točka 52). Klavzula prvičnosti in člen 905 izvedbene uredbe se med drugim uporabljata, ko so okoliščine, ki so podane v razmerju med zadevnim gospodarskim subjektom in upravo, take, da od gospodarskega subjekta ne bi bilo pravično zahtevati, naj trpi škodo, ki je normalno ne bi (sodba Sodišča z dne 19. februarja 1998 v zadevi Eyckeler & Malt proti Komisiji, T-42/96, Recueil, str. II-401, točka 132). Povračilo ali odpust uvoznih oziroma izvoznih dajatev, ki je lahko odobreno samo pod posebnimi pogoji in v posebnih primerih, ki so izrecno omenjeni v zgoraj navedenih določbah, predstavlja izjemo od običajne ureditve ivoza in izvoza (glej tudi sodbo Sodišča z dne 13. marca 2003 v zadevi Nizozemska proti Komisiji, C-156/00, Recueil, str. I-2527, točka 91).

25 Iz tega sledi, da zahteve, naslovljene na Komisijo na podlagi klavzule pravičnosti, v zvezi s členom 905 izvedbene uredbe ne zadevajo vprašanja obstoja protidampinškega dolga, ampak je njihov namen ugotavitev obstoja ali neobstoja posebnih okoliščin, ki bi s stališča pravičnosti upravičevale povračilo uvoznih ali izvoznih dajatev (glej tudi zgoraj omenjnei sodbi Sportgoods, točke od 39 do 43, ter Kia Motors in Broekman Motorship proti Komisiji, točki 36 in 37). Predložitev take zahteve Komisiji pa izhaja iz predpostavke, da zadevni dolg obstaja, saj ima tožeča stranka za izpodbijanje obstoja dolga druga pravna sredstva, med drugim v Uredbi Sveta (ES) št. 384/96 z dne 22. decembra 1995 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (UL 1996, L 56, str. 1), kot je bila spremenjena.

26 Zato je treba šteti, da tožeča stranka v tem postopku ne more izpodbijati obstoja protidampinškega dolga.

27 Iz tega sledi, da je treba prvi tožbeni razlog zavrniti.

Drugi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji

28 Ta tožbeni razlog ima dva dela. Najprej se tožeči stranki Komisiji očita, da je storila očitno napako pri presoji, ko v tem primeru ni priznala „posebnih razmer". V drugem delu pa tožeča stranka vztraja, da ji ni mogoče očitati nobenega goljufivega ravnanja ali malomarnosti.

Prvi del tožbenega razloga

Trditve strank

29 Prvič, tožeča stranka vztraja, da je njena domnevna kršitev „le formalna" in da ni imela bistvenega vpliva na ustrezno delovanje carinskih predpisov v smislu člena 204 Carinskega zakonika.

30 Drugič, tožeča stranka, da obremenitev zadevnega uvoza z protidampinško dajatvijo samo zato, ker na podlagi računa, ki ga je izvoznik izstavil prvemu prejemniku s sedežem v Skupnosti, uvoznik ne more dokazati, da ni bilo izogibanja dampinškim ukrepom, daleč presega cilje, ki jih zasledujejo predpisi, ki se uporabijo. Navaja, da cilji Uredbe št. 3319/94 iz uvodnih izjav niso združljivi z besedilom Uredbe. Izvaja, da je bil cilj, ki ga je zasledoval zakonodajalec Skupnosti in je naveden v uvodni izjavi 39 Uredbe št. 3319/94, preprečiti izogibanje protidampinškim ukrepom z vzpostavitvijo uvoznih kanalov, ki zajemajo vpletenostjo posrednih podjetij v državah nečlanicah. To ne velja v tem primeru, saj je prvi kupec poljskega izvoznika francosko podjetje. Po mnenju tožeče stranke bi bilo treba, če bi zakonodajalec Skupnosti želel izključiti vse oblike tristranskih kanalov, uvodna navedba preambule Uredbe št. 3319/94 ne bi omejila zasledovanega cilja le na „uvozne kanale prek podjetij iz držav nečlanic".

31 Tožeča stranka zavrača trditev Komisije, izpostavljeno v spodaj navedeni točki 50, da je podjetje Evertrade s prostovoljno odstranitvijo trgovskih kanalov, „vidnih" za carinsko službo, pridobilo popolno svobodo v povezavi z ceno, ki mu je bila zaračunana, in zato pristojni carinski službi odvzelo pravico, da preveri morebiten naknadni popust. Če bi ta organ imel dvome glede cene, ki jo je podjetje Everton plačalo ZAP-u, bi jo lahko preveril v skladu s členom 65 francoskega carinskega zakonika. Trditev, da bi lahko podjetje Everton naknadno dobilo popust, naj ne bi bila bistvena. Prvič, tveganje, da pride do prevare, je enako ne glede na to, ali je neposredni kupec na Poljskem določen uvoznik ali ne. Drugič, pri prevari bi bilo Evertrade kazensko odgovorno na podlagi člena 399 francoskega carinskega zakonika ali kot glavni storilec, če bi bila carinska deklaracija vpisana na njegovo ime, ali kot udeleženec pri prevari pri uvozu v imenu naročnika.

32 Poleg tega tožeča stranka navaja, da je člen 1(3) Uredbe št. 3319/94 težko razlagati in da si ga ni pravilno razlagalo veliko carinskih organov v državah članicah. Trdi, da dopis francoskega generalnega direktorata carine in posrednih dajatev z dne 12. decembra 2000, ki jo obvešča, da je njena vloga za odpust dajatev posredovana

Komisiji (glej zgoraj navedeno točko11), priznava, da gre v tej zadevi za poseben primer, ker uvozna cena blaga ni bila nižja kot minimalna cena, določena v Uredbi št. 3319/94, in ker sprostitev blaga na trg v imenu končnega prejemnika z računom francoskega posrednika, utemeljevalo samo uporabo posebne dajatve.

33 Tožeča stranka predlaga, da Komisija razlaga člen 1(3) Uredbe št. 3319/94, kot da ustvarja dve samostojni dajatvi. Prvič, spremenljivo dajatev, enako razliki med minimalno uvozno ceno 89 ekujev in ceno cif franko meje Skupnosti skupaj z dajatvijo SCT, ki se plača po toni proizvoda, ko je cena cif nižja od 89 ekujev in uvoz ZAP naposredno zaračuna nepovezanemu uvozniku. Drugič, kot posebno dajatev 19 ekujev po toni proizvoda, ko ZAP ni neposredno zaračunan uvozniku. Vendar člen 1(3) ne ureja metode izračuna stopnje dampinga, ko je zaračunana cena ZAP višja od 89 ekujev po toni proizvoda. Tožeča stranka navaja, da ni ustrezne utemeljitve za razlago Komisije, da je treba v tem primeru plačati protidampinško dajatev, saj poljski izvoznik ni neposredno zaračunal uvoznika. Ukrep se lahko namreč razume, kot da razlikuje le, če je cena cif manjša od minimuma cene 89 ekujev, ob tem da tudi uvodna izjava 39 Uredbe št. 3319/94 ni jasna, saj govori o „stopnji, ki bi dovoljevala industriji Skupnosti, da zviša svoje cene do stopnje, ki bi zagotavljala donosnost", in navaja, da je posebna dajatev zaračunana, „da se prepreči izmikanje protidampinškim ukrepom". Uvodna izjava 39 Uredbe se sklicuje tudi na obstoj različnih „uvoznih kanalov čez podjetja iz držav nečlanic", kar pa v tem primeru ni podano.

34 Tožeča stranka dodaja, da mikrofiš carinske tarife v smislu inkriminirane tarifne postavke ohranja to zmedo.

35 Tožeča stranka meni, da gre pri njej za poseben primer, saj je zaradi „običajne napačne razlage" člena 1(3) Uredbe 3319/94 zaprosila za izjemo od protidampinške dajatve za blago, ki je za to izpolnilo vse objektivne pogoje, ker je izbrala sprostitev blaga v prosti promet v imenu končnih prejemnikov, čeprav bi jo morala prijaviti v imenu podejtja Evertrade, pri čemer so pristojni carinski organi ob tem, da so deklaracijo registrirali šele po pregledu blaga in spremljajočih dokumentov, zavzeli stališče, da je bila izbira oznake TARIC in posledično izjema utemeljena.

36 V tožeča stranka v repliki prereka trditev Komisije, da v tej zadevi ni podan poseben primer, saj je nedoločeno število gospodarskih subjektov v enakem položaju. Tožeča stranka meni, da je njen primer poseben, ker je cena cif na meji Skupnosti, po kateri je ZAP prodal uvoženo blago, višja, kot minimalna uvozna cena iz člena 1(3) Uredbe št. 3319/94 in ker je ZAP blago zaračunal francoskemu podjetju Evertrade, poslovanje katerega je lahko prosto predgledano s strani francoskih carinskih inšpektorjev. Take okoliščine niso skupne nedoločenemu številu gospodarskih subjektov.

37 Tretjič, tožeča stranka poudarja, da je bila ob uvozu blaga carinska deklaracija sprejeta brez omejitev s strani pristojnega carinskega organa, ki je natančno vedel, ob kakšnih pogojih je bilo blago uvoženo.

38 V podporo temu izvajanju tožeča stranka navaja, da je bilo blago uvoženo čez „prvi tok" (kar je razvidno iz dejstva, da je deklaracija označena kot „CIR1"), to pa pomeni, da je bilo blago skupaj z spremno dokumentacijo pregledano. Tožeča stranka dodaja, da je pristojni carinski organ vedel, da je preložila deklaracijo, v kateri je kot tarifno številko navedla dopolnilno oznako TARIC 8793, ki ustreza uvozu, ki je oproščen

protidampinških dajatev, in ne dopolnilne oznake TARIC 8795, ki se uporablja za uvoz ZAP, ki ne more biti predmet oprostitve. Po mnenju tožeče stranke dejstvo, da je pristojni carinski organ označil deklaracijo „ACD" in ne „reconnu" (potrjeno), pomeni, da je pregledal dokumentacijo, priloženo deklaraciji.

39 Posledično bi moral pristojni carinski organ ugotoviti, prvič, da ZAP, ki se pojavlja kot pošiljatelj na deklaraciji, in podjetje, izdajatelj računa, ki je priložen deklaraciji, to je Evertrade, nista ista oseba, in drugič, da dana dopolnilna oznaka TARIC ne more biti sprejeta, ker je obstajal račun podjetja Evertrade in ker je prijavljena vrednost, navedena na podlagi tega računa. Carinski organ je bil v zmoti, ko je v teh okoliščinah pristal na to, da se blago oprosti protidampinških dajatev.

40 Tožeča stranka meni, da Komisija, ne da bi zašla v protislovje, ne more vztrajati, da pregled pristojnega carinskega organa o skladnosti carinske deklaracije s predpisi ni potreben, ob tem pa se sklicevati na naknadno kontrolo, ali se deklaracija ujema z najosnovnejšimi zahtevami, in hkrati trditi, da dejstvo, da podjetje Evertrade ni omenjeno kot neposredni uvoznik, temu omogoča, da obide predpise. V času naknadne kontrole bi zadostovalo preveriti ceno, ki jo je Evertrade dejansko plačalo, da se lahko taka možnost zavrne. Še več, v tem primeru je Evertrade poslalo zadevne račune pristojnemu carinskemu organu, ko je bilo zanje prvič zaprošeno.

41 Dejstvo, da je pristojni carinski organ brez pripomb sprejel prvo deklaracijo, predloženo 22. avgusta 1996, je lahko tožečo stranko le vodilo k vložitvi naknadne deklaracije pod enakimi pogoji.

42 Končno, tožeča stranka v repliki dodaja, da tudi člen 220(2)(b) Carinskega zakonika potrjuje odpust dajatev.

43 Komisija prereka, da bi bil pri tožeči stranki podan poseben primer.

44 Prvič, glede na domnevno formalno naravo kršitve Komisija med drugim navaja, da se tožeča stranka ne more sklicevati na člen 204 Carinskega zakonika. Ponovno potrjuje, da „njene odločitve iz naslova odpustitve na temelju pravičnosti niso namenjene, da bi rešile vprašanje obstoja carinskega dolga". Člen 204 pa določa eno izmed možnosti nastanka carinskega dolga.

45 Drugič Komisija prereka upoštevnost utemeljitev tožeče stranke, in sicer da gre obremenitev zadevnega ubvoza s protidampinškimi dajatvami čez cilje Uredbe št. 3319/94 in da člen 1(3) te uredbe povzroča probleme z vidka razlage.

46 V zvezi s tem trdi, da naslednji „temeljni načeli " urejata odobritev odpusta na temelju pravičnosti. Prvič, po mnenju Komisije objektivna okoliščina, ki je skupna nedoločenemu številu gospodarskih subjektov, ne ustvarja posebnega primera v smislu klavzule pravičnosti (sodba Sodišča z dne 26. marca 1987 v zadevi Coopérative agricole d'approvisionnement des Avirons, 58/86, Recueil, str. 1525, točka 22). Drugič, Komisija meni, da napake ali morebitne pomankljivosti upravnih organov ne morejo dovoliti uporabe klavzule pravičnosti, razen če taka napaka ali pomankljivost gospodarskim subjektom ne nalaga finančne obveznosti, ki je ne more izpodbijati z nobenim pravnim sredstvom (sodba Sodišča z dne 12. marca 1987 v zadevi Cerealmangimi in Italgrani proti Komisiji, 244/85 in 245/85, Recueil, str. 1303, točka 17).

47 Komisija ocenjuje, da morebitno neskladje med cilji Uredbe št. 3319/94, kot so navedeni v uvodnih izjavah, in besedilom Uredbe ne morejo ustvariti posebnega primera v smislu člena 905 izvedbene uredbe.

48 V enakem smislu Komisija navaja, da morebitne težave pri razlagi Uredbe št. 3319/94 tožečo stranko ne postavljajo v poseben primer v primerjavi z ostalimi gospodarskimi subjekti, ki opravljajo enako dejavnost, saj take težave učinkujejo na nedoločeno število gospodarskih subjektov.

49 Komisija trdi, da je treba trditev tožeče stranke, da cilj drugačne metode izračuna protidampinške dajatve ne meri na zadevne transkacije, zavrniti, saj „vsi tristranski dogovori, ki prinašajo v igro posrednike, povzročajo tveganje, da bodo ‚spremenljive' protidampinške dajatve (ki temeljijo na minimalni ceni) obidene".

50 Komisija dodaja, da trditev tožeče stranke, da je bila cena, ki jo je ZAP zaračunal podjetju Evertrade, višja kot minimalna uvozna cena, ni pomembna. Uporaba posebnih protidampinških dajatev naj bi bila upravičena, ker so obstajale nejasnosti glede cene, plačane proizvajalcu in izvozniku. Komisija trdi, da je Evertrade s „prostovoljno odstranitvijo trgovskih kanalov, ‚vidnih' za carinsko službo, prodobilo popolno svobodo glede cene, ki jo je zaračunalo, in zato odvzema pravice uvoznemu carinskemu organu, da preveri morebiten naknaden popust, za katerega bi lahko zaprosilo in ga pridobilo od poljskega dobavitelja".

51 Tretjič, Komisija trdi, da tožeča stranka ne more navajati utemeljitev glede na dejstvo, da je pristojni carinski organ sprejel sporno carinsko deklaracijo. Zanika, da bi organi v zadevi storili napako, sklicujoč se na številne utemeljitve.

52 Prvič, Komisija trdi, da carinske deklaracije ob uvozu blaga, v nasprotju s trditvami tožeče stranke, niso bile sprejete brez omejitev s strani pristojnega carinskega organa. V podporo tej trditvi Komisija vztraja, da je „vsebinsko napačno" trditi, da bi označitev carinske deklaracije z „ACD" pomenila pregled dokumentov, priloženih

deklaraciji. Ta oznaka le pomeni, da je bila sprejeta skladnost deklaracije z zahtevami carinske zakonodaje. Komisija meni, da če je deklaracija sprejeta kot skladna, pristojen carinski organ le preveri, ali so izpolnjene rubrike deklaracije, ki morajo biti obvezno izpolnjene, in priloženi dokumenti, ki morajo biti priloženi. Pristojen carinski organ se takrat pri pregledu omeji le na obstoj dokumentov, ne pa na njihovo vsebino. V času carinjenja dokumenti tako niso bili temeljito pregledani, blago pa ni bilo fizično pregledano.

53 Po mnenju Komisije označba „prvi tok" ne zanika teh ugotovitev, ampak jih, nasprotno, potrjuje. S „prvim tokom" lahko carina opravi fizični pregled blaga, česar pa v tem primeru ni storila, kar je pokazano z označbo „ACD". Temeljiti pregled dokumentov bi se izvedel, če bi se uporabil postopek „drugega toka", kar pa se v tem primeru ni zgodilo.

54 Drugič, Komisija pojasnjuje, da edino napake, ki so bile posledica ravnanja ali nezakonite opustitve pristojnih organov, če bi minimalno delovanje razkrilo nepravilnosti, dopuščajo, da se ne opravi naknadna izterjava carin. To izključuje napake nepravilnih deklaracij carinskega dolžnika (sodba Sodišča z dne 27. junija 1991 v zadevi Mecanarte, C-348/89, Recueil, str. I-3277, točki 23 in 26).

55 Po mnenju Komisije iz tega izhaja, da sprejetje pristojnega carinskega organa, da je carinsko deklaracijo spoznal za skladno, ne pomeni posebnega primera, čeprav je organ razpolagal z vsemi dejavniki, ki so kazali, da deklaracija v času sprejetja ni v skladu s carinsko zakonodajo.

56 Tretjič, Komisija trdi, da tožeča stranka nobene trditve ne more opirati na dejstvo, da je carinski urad v Rouenu prvo deklaracijo sprejel brez pripomb. Komisija meni, da se kršitev načela zaupanja v pravo ne more uveljavljavljati brez natančnih zagotovil uprave (sodba Sodišča prve stopnje z dne 14. septembra 1995 v zadevi Lefebvre in drugi proti Komisiji, T-571/93, Recueil, str. II-2379, točka 72). Nadalje Komisija meni, da tožeča stranka kot carinski zastopnik ni mogla biti v dvomu o pomenu označbe „ACD" in tako ni mogla imeti legitimnih pričakovanj na podlagi sprejetja svojih carinskih deklaracij.

— Presoja Sodišča prve stopnje

57 Iz besedila člena 905 izvedbene uredbe izhaja, da je povračilo plačanih uvoznih dajatev odvisno od sočasne izpolnitve dveh kumulativnih pogojev, prvič, obstoja posebnega primera, in drugič, odsotnosti malomarnosti ali goljufivega ravnanja udeleženega. Če ni izpolnjen eden od obeh pogojev, je treba zavrniti povračilo dajatev (glej sodbo Sodišča prve stopnje z dne 18. januarja 2000 v zadevi Mehibas Dordtselaan proti Komisiji, T-290/97, Recueil, str. II-15, točka 87).

58 Treba je opozoriti, da je Sodišče presodilo, da elementi, „ki bi lahko ustvarili poseben primer, ki izhaja iz okoliščin, in ne vključujejo niti goljufivega ravnanja niti malomarnosti udeleženega", v smislu člena 905 obstajajo tam, kjer z vidika okvirne podlage klavzule pravičnosti obstajajo elementi, zaradi katerih se lahko tožeča stranka nahaja v posebnem primeru glede na druge gospodarske subjekte, ki opravljajo enako dejavnost (glej sodbo Sodišča z dne 27. septembra 2001 v zadevi Bacardi, C-253/99, Recueil, str. I-6493, točka 56).

59 V zvezi s trditvijo tožeče stranke, da člen 1(3) Uredbe št. 3319/94 povzroča težave z vidika razlage (glej zgoraj navedeni točki 32 in 35) in da si ga veliko carinskih organov v državah članicah ne razlaga pravilno, Sodišče prve stopnje meni, da besedilo člena 1(3) ne predstavlja posebnih težav.

60 V zvezi s tem je treba spomniti, da se s členom 1(3) Uredbe št. 3319/94 uvaja, prvič, spremenljiva protidampinška dajatev, ki se uporablja, če se uvoz, sproščen v prosti promet, neposredno zaračuna uvozniku, ki ni povezan z določenimi izvozniki ali s proizvajalci iz Poljske, med katerimi je ZAP, takrat, ko je cena cif na meji Skupnosti, povečana za dajatev CCT, manjša kot uvozna cena 89 ekujev po toni proizvoda, in drugič, fiksno ali posebno dajatev, ki se uporabi, ko uvoz, dan v prosti promet, ni neposredno zaračunan nepovezanemu uvozniku.

61 Iz Uredbe št. 3319/94 izhaja, da se v nasprotju s spremenljivo dajatvijo, določeno s prvim pododstavkom člena 1(3) Uredbe, posebna dajatev, določena v drugem pododstavku tega člena, uporablja kljub razliki med ceno cif na meji Skupnosti in minimalno uvozno ceno 89 ekujev, ko uvoz, dan v prosti promet, ni neposredno zaračunan nepovezanemu uvozniku.

62 Uvedba posebne dajatve izhaja iz odločitve zakonodajalca Skupnosti, kot to poudarja uvodna izjava 39 Uredbe št. 3319/94, da se prepreči, da se s tem, da se prek uvoza, ki ga proizvajalec ali izvoznik neposredno ne zaračuna nepovezanemu uvozniku, izogne protidamkpinškim ukrepom. Drugi pododstavek Uredbe št. 3319/94 ureja primere, v katerih izvoznik ali proizvajalec ni neposredno zaračunal nepovezanemu uvozniku, da bi preprečil vse oblike tristranskih dogovorov, ki bi lahko povzročili tveganje, da se zaobidejo protidampinški ukrepi.

63 V tem primeru iz sodnega spisa izhaja, da treh pošiljk, ki jih je tožeča stranka 22. in 23. avgusta ter 17. septembra 1996 sprostila v prosti promet, ZAP ni neposredno zaračunal podjetjem prejemnikom, ampak jih je najprej zaračunal podjetju Evertrade, preden je to izstavilo račun podjetjem prejemnikom. Ker ZAP ni neposredno zaračunal blaga podjetjem prejemnikom, velja za to okoliščino drugi pododstavek člena 1(3) Uredbe št. 3319/94.

64 Te presoje ne izpodbije trditev tožeče stranke, da gre obremenitev zadevnega uvoza s protidampinškimi dajatvami čez cilje Uredbe št. 3319/94, saj po njenem mnenju v tem primeru ni bilo obidenja protidampinških ukrepov in je cena, ki jo je plačalo Evertrade, preverljiva.

65 Sodišče prve stopnje poudarja, prvič, da tožeča stranka v tem postopku ne more odpreti vprašanja obstoja protidampinškega dolga. Iž tega sledi, da trditve, tožeče stranke v okviru tega tožbenega razloga glede cene, ki jo je Evertrade dejansko plačalo ZAP, niso bistvene.

66 Drugič, kot je bilo povedano v zgoraj navedenih točkah od 59 do 62, pravilo, ki ga postavlja drugi pododstavek člena 1(3), ne predstavlja posebnih težav pri razlagi in je bilo uveljavljeno, da zagotovi učinkovitost Uredbe, katere cilj je preprečitev tveganja obidenja protidampinških dajatev s tristranskim uvoznim dogovarjanjem, kar bi lahko med drugim umetno povečalo ceno cif na meji Skupnosti in tako omogočilo, da se izogne spremeljivi dajatvi, ki jo uvaja prvi pododstavek člena 1(3) Uredbe 3319/94. V tem pogledu Sodišče prve stopnje meni, da za uporabo drugega pododstavka člena 1(3) Uredbe št. 3319/94 ni treba dokazati obidenja protidampin-

ških ukrepov. Nasprotno iz te Uredbe izhaja, da se domneva, da je tveganje uresničeno, kadar uvoz s strani proizvajalca ali izvoznika ni neposredno zaračunan nepovezanemu uvozniku. V takih primerih se uporabi posebna dajatev 19 ekujev po toni proizvoda, kar je potrjeno s strani ZAP, ki ga ta predpis zadeva.

67 Čeprav bi obstajale težave pri razlagi člena 1(3) Uredbe št. 3319/94, na katere se sklicuje tožeča stranka, te ne bi mogle utemeljiti obstoja okoliščin, ki bi ustvarile poseben primer v zvezi z tožečo stranko. Take težave bi namreč doletele v enaki meri vse gospodarske subjekte, ki iz Poljske uvažajo mešanico sečnine in amonijevega nitrata v raztopini, ter tožeče stranke ne postavljajo v poseben položaj v primerjavi z mnogimi drugimi gospodarskimi subjekti.

68 Zato tožeča stranka ni dokazala, da so podane take okoliščine, ki bi lahko predstavljale poseben primer v smislu člena 905 izvedbene uredbe.

69 V zvezi s trditvijo tožeče stranke o le formalni naravi njene domnevne kršitve Sodišče prve stopnje ugotavlja, da, v nasprotju s trditvijo tožeče stranke, v smislu besedila in namena člena 1(3) Uredbe št. 3319/94 dejstvo, da mora izvoznik ali proizvajalec neposredno izstaviti račun nepovezanemu uvozniku, da se uvede spremenljiva protidampinška dajatev, ni le formalne narave. Neupoštevanje tega pogoja ima lahko namreč resne posledice za pravilno delovanje carinskega sistema, ker se lahko pri različnih uvoznih tokovih poveča tveganje za obidenje protidampinških ukrepov.

70 Poleg tega, kakor je pravilno navedla Komisija, napaka pri neposrednem zaračunanju ni vključena med primere kršitev, ki nimajo posebnega vpliva na pravilno delovanje zadevnih carinskih predpisov, ki jih določa člen 859 izvedbene uredbe, glede na katerega je treba razlagati člen 204 Carinskega zakonika (glej v ta namen sodbo Sodišča z dne 11. novembra 1999 v zadevi Söhl & Söhlke, C-48/98, Recueil, str. I-7877, točka 43).

71 Tožeča stranka nadalje trdi, da pristojni carinski organ ne bi smel sprejeti zadevne deklaracije, saj poljsko podjetje, ki je bilo na deklaraciji prikazano kot pošiljatelj, ni bilo enako podjetju, ki je izdalo račune, priložene deklaraciji.

72 Po mnenju Sodišča prve stopnje ti argumenti temeljijo na slabem razumevanju obravnave dokumentacije s strani francoskih organov, in sicer z označitvijo „ACD" na dokumentaciji. Kot je razložila Komisija v svoji obrambi (glej zgoraj navedeni točki 52 in 53), ta oznaka pomeni le, da so bile izpolnjene rubrike deklaracije, ki jih je treba obvezno izpolniti, in da je bila priložena dokumentacija, ki mora biti priložena deklaraciji. Tako sprostitev treh pošiljk v prosti promet po označbi ne pomeni, da so francoski carinski organi potrdili veljavnost ali pravilnost informacij na zadevni deklaraciji oziroma njej priloženi dokumentaciji in jim ne preprečuje, da bi izvedli nakandno preverjanje teh podatkov z vidika pogojev, povezanih z oznako TARIC, ki jo je v imenu uvoznika podala tožeča stranka.

73 V vsakem primeru je treba spomniti, da je ZAP, ki je eden izmed poljskih uvoznikov ali proizvajalcev, posebej omenjenih v členu 1(3) Uredbe št. 3319/94 za proizvode, za katere se lahko uporabi spremeljiva protidampinška dajatev, če so izpolnjeni posebni pogoji, na deklaraciji določen kot izvoznik, podjetja s sedežem v Franciji pa kot prejemniki. Poleg tega je oznaka TARIC 8793, ki se uporablja, če je uvoz, ki je dan v prosti promet, neposredno zaračunan uvozniku, ki ni povezan z izvozniki ali s

proizvajalci, ki so omenjeni v Uredbi št. 3319/94 in se nahajajo na Poljskem, navedena na zadevni deklaraciji. Tako sodišče ugotavlja, da je nepravilnost, povezana z ustreznostjo potrebnih pogojev za uporabo spremenljive protidampinške dajatve po členu 1(3) Uredbe št. 3319/94, v tem, da neposredni računi med ZAP in prejemnimi podjetji niso bili priloženi deklaraciji na carini.

74 Treba je tudi poudariti, da v tem primeru ni šlo za napačno predložitev nepravilnih računov namesto ustreznih, namreč neposrednih računov med poljskim izvoznikom in prejemnim podjetjem. ZAP namreč ni izdal računov podjetjem prejemnikom, saj je v tem primeru poslovanje potekalo v dveh fazah (glej zgoraj navedeno točko 8).

75 Sodišče prve stopnje tako ugotavlja, da francoskim carinskim organom v teh okoliščinah ni bilo treba zavrniti zadevne deklaracije in da niso napravili napake, ko so deklaracijo označili z „ACD", preden so natančneje pregledali podatke deklaracije in skladnost teh podatkov s tistimi, ki so izvirali iz pregleda deklaraciji priloženih računov. V tem pogledu je treba omeniti, da sta uvoznik in carinski zastopnik, ki delujeta v svojem imenu odgovorna za podatke, ki jih vsebuje zadevna deklaracija. Če se torej po kasnejšem pregledu izkaže, da zadevni podatki niso pravilni, to še vedno ne pomeni, da je bila storjena napaka s strani francoskih carinskih organov, ker so sprostili v prosti promet proizvode, glede na to, da so zadevo označili z „ACD".

76 Glede tega, da se je tožeča stranka pritožila, da so francoski carinski organi s sprejetjem prve deklaracije brez pripomb 22. avgusta 1996 povzročili vložitev naknadne deklaracije pod enakimi pogoji (glej zgoraj navedeno točko 41), je treba spomniti, da so bile manj kot v enem mesecu, natančneje med 22. avgustom in 17. septembom 1996, v zadevi vložene le tri deklaracije (glej zgoraj navedeno točko 9).

Sodišče prve stopnje ugotavlja, da prekratek rok dejansko ni dovoljeval francoskim organom, da bi izvedli poglobljen pregled prve deklaracije in tako v njej odkrili napake pred kasnejšo vložitvijo deklaracije.

77 V vsakem primeru, tudi če bi francoski carinski organi izvedli poglobljen pregled dokumentacije, ki jo je priložila tožeča stranka v času, ko so bile tri pošiljke sproščene v prosti promet, in bi odkrili napako na obrazcu tožeče stranke pri uporabi oznake TARIC, ta okoliščina ne bi spremenila ne dejanskega stanja zadevnega gospodarskih transakcij ne dejstva, da je bila pošiljka zaračunana dvakrat, prvič, med ZAP in podjetjem Evertrade, ter kasneje, med navedenim podjetjem in podjetji prejemniki, in da je treba plačati določeno protidampinško dajatev. Tako je treba zaključiti, da Komisija ni naredila očitne napake pri presoji, da zadevne okoliščine ne ustvarjajo posebnega primera v smislu klavzule pravičnosti in člena 905 izvedbene uredbe.

78 Glede na navedeno je treba prvi del tega tožbenega razloga zavrniti.

79 Eden od kumulativnih pogojev iz člena 905 izvedbene uredbe za povračilo uvoznih dajatev ni izpolnjen, zato ni potrebe po obravnavi drugega dela tega tožbenega razloga.

80 Zato je treba drugi tožbeni razlog zavrniti.

Tretji tožbeni razlog: kršitev postopka, ki je podana pri sporni odločbi

Trditve strank

81 Tožeča stranka navaja, da je pri sporni odločbi podana kršitev postopka, saj se nanjo ne sklicuje. Edini znak, ki kaže nato, da se ta odločba nanaša nanjo, je, da se višina dajatve po sporni določbi približno ujema z višino, ki je predmet zahtevka za povračilo. To je naj bi tožeči stranki škodilo še bolj, saj je to posamična odločba, ki ne sme biti splošne narave.

82 Komisija meni, da je sporna odločba pravilna po obliki in da ni bilo bistvene kršitve postopka.

Presoja Sodišča prve stopnje

83 Treba je poudariti, kot to pravilno navaja Komisija, da nobena določba člena 905 in nadalnji členi ustrezne izvedbene uredbe, ki določajo postopke v zvezi z odpustom dajatve po klavzuli pravičnosti, ne obvezujejo Komisije, da v odločbi, sprejeti po koncu postopka, natančno določi ime osebe, ki zahteva odpust. Iz teh določb izhaja, da je država članica carinskega organa tista, ki posreduje zadevo Komisiji, da jo ta uredi. Nadalje je odločba Komisije o obstoju posebnega primera vročena zadevni državi članici.

84 V vsakem primeru tožeča stranka ni izpodbijala, da so ji sporno odločbo posredovali francoski carinski organi. Še več, iz spisa izhaja, da je Komisija z dopisom z dne 27. septembra 2001 obvestila tožečo stranko, da je prejela zahtevo za odpust uvoznih dajatev, ki so ji jo posredovali francoski organi, in jo seznanila s presojo zadeve, da bi tožeča stranka lahko izvrševala svoje pravice obrambe. Komisija je v dopisu tudi trdila, da je bila prošnja za odpust vodena pod referenčno številko REM 06/01, kar je številka, ki je omenjena v sporni odločbi. Tako je ta številka omogočala tožeči stranki, da je z gotovostjo povezala zahtevo za odpust, ki so jo francoski organi posredovali Komisiji, in sporno odločbo.

85 Iz tega mnenja izhaja, da je ta tožbeni razlog utemeljen, zato ga je treba zavrniti.

86 Ker ni bil sprejet nobeden izmed tožbenih razkogov, je treba tožbo zavrniti.

Stroški

87 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožeča stranka s predlogom ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi Komisije v celoti naloži plačilo stroškov.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (peti razširjeni senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Tožeča stranka nosi svoje stroške in stroške Komisije.

Lindh García-Valdecasas Cooke

Mengozzi Martins Ribeiro

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 21. septembra 2004.

Sodni tajnik

H. Jung

Predsednica

P. Lindh